TEISINGUMO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2021 m. sausio 21 d.*

„Apeliacinis skundas – Galimybė susipažinti su Europos Sąjungos institucijų dokumentais – Reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 – 10 straipsnis – Atsisakymas leisti susipažinti – Ieškinys Europos Sąjungos Bendrajame Teisme dėl Europos Parlamento sprendimo neleisti susipažinti su dokumentu – Trečiojo asmens atliktas dokumento su pastabomis atskleidimas po to, kai buvo pareikštas ieškinys – Bendrojo Teismo paskelbtas pagrindo priimti sprendimą nebuvimas dėl išnykusio suinteresuotumo pareikšti ieškinį – Teisės klaida“

Byloje C-761/18 P

dėl 2018 m. gruodžio 3 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Päivi Leino-Sandberg, gyvenanti Helsinkyje (Suomija), atstovaujama *advocaten* O. W. Brouwer, B. A. Verheijen ir *Rechtsanwalt* S. Schubert,

apeliantė,

palaikoma

Suomijos Respublikos, atstovaujamos M. Pere,

Švedijos Karalystės, iš pradžių atstovaujamos A. Falk, C. Meyer-Seitz, H. Shev, J. Lundberg ir H. Eklinder, vėliau C. Meyer-Seitz, H. Shev ir H. Eklinder,

įstojusių į apeliacinį procesą šalių,

dalyvaujant kitai proceso šaliai:

Europos Parlamentui, atstovaujamam C. Burgos, I. Anagnostopoulou ir L. Vétillard,

atsakovui pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (penktoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas E. Regan, teisėjai M. Ilešič, E. Juhász, C. Lycourgos ir I. Jarukaitis (pranešėjas),

generalinis advokatas M. Bobek,

kancleris A. Calot Escobar,

* Proceso kalba: anglų.

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

susipažinęs su 2020 m. liepos 16 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Apeliaciniu skundu Päivi Leino-Sandberg prašo panaikinti 2018 m. rugsėjo 20 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo nutartį *Leino-Sandberg / Parlamentas* (T-421/17, nepaskelbta Rink., EU:T:2018:628, toliau – skundžiama nutartis), kurioje Bendrasis Teismas nusprendė, kad nėra pagrindo priimti sprendimo dėl jos ieškinio dėl 2017 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento sprendimo A(2016) 15112 (toliau – ginčijamas sprendimas) neleisti jai susipažinti su 2015 m. liepos 8 d. Europos Parlamento sprendimu A(2015) 4931, skirtu Emilio De Capitani, panaikinimo.

Ginčo aplinkybės

2 Vykdydama du mokslo tyrimų projektus, susijusius su skaidrumu trišaliuose dialoguose, apeliantė, tarptautinės ir Europos teisės profesorė *University of Eastern Finland* (Rytų Suomijos universitetas), pateikė Parlamentui prašymą leisti susipažinti su šios institucijos dokumentais. Ji konkrečiai prašė leisti susipažinti su 2015 m. liepos 8 d. Europos Parlamento sprendimu A(2015) 4931, kuriuo atsisakyta suteikti galimybę E. De Capitani susipažinti su visais dokumentais LIBE-2013-0091-02 ir LIBE-2013-0091-03 (toliau – Sprendimas A(2015) 4931 arba prašomas dokumentas). Tuo sprendimu Parlamentas iš esmės atsisakė leisti E. De Capitani susipažinti su dviejų lentelių, parengtų per tuo metu vykusius trišalius dialogus, ketvirta skiltimi.

3 E. De Capitani pareiškė ieškinį dėl minėto sprendimo panaikinimo, Bendrojo Teismo kanceliarija užregistravo šį ieškinį 2015 m. rugsėjo 18 d. numeriu T-540/15. O E. De Capitani padarė šį dokumentą viešai prieinamą, paskelbdamas jį tinklaraštyje (toliau – ginčijamas dokumentas).

4 Ginčijamu sprendimu Parlamentas atsisakė suteikti apeliantei teisę susipažinti su prašomu dokumentu, motyvuodamas tuo, kad šio dokumento adresatas ginčija šį sprendimą Bendrajame Teisme, o teisminis procesas vis dar tęsiasi, tad jo atskleidimas pakenktų teismo proceso apsaugai, įtvirtintai 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, 2001, p. 43; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 3 t., p. 331) 4 straipsnio 2 dalies antroje įtraukoje.

5 2018 m. kovo 22 d. Sprendimu *De Capitani / Parlamentas* (T-540/15, EU:T:2018:167) Bendrasis Teismas panaikino Sprendimą A(2015)4931.

Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiama nutartis

6 Ieškiniu, kurį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2017 m. liepos 6 d., ieškovė prašė panaikinti ginčijamą sprendimą. Suomijos Respublika ir Švedijos Karalystė paprašė leisti įstoti į bylą palaikyti ieškovės reikalavimų.

7 2017 m. lapkričio 14 d. Bendrasis Teismas, taikydamas proceso organizavimo priemonę pagal Procedūros reglamento 89 straipsnį, be kita ko, paprašė ieškovės nurodyti, ar ją tenkina tai, kad ji galėjo susipažinti su ginčijamu dokumentu internete. 2018 m. kovo 27 d. pagal Procedūros reglamento 130 straipsnio 2 dalį Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktu atskiru dokumentu Parlamentas pateikė prašymą pripažinti, kad nėra pagrindo priimti sprendimo.

8 2018 m. balandžio 20 d. ieškovė Bendrojo Teismo kanceliarijai pateikė pastabas dėl prašymo pripažinti, kad nėra pagrindo priimti sprendimo, ir prašė Bendrojo Teismo atmesti šį prašymą.

9 Skundžiamoje nutartyje Bendrasis Teismas konstatavo, kad nebėra pagrindo priimti sprendimo dėl ieškovės ieškinio, nes po to, kai ginčijamas dokumentas buvo atskleistas internete, minėtas ieškinys neteko dalyko. Bendrasis Teismas netaikė jurisprudencijos, kuria remdamasis ieškovas gali išsaugoti suinteresuotumą reikalauti panaikinti Sąjungos institucijos aktą, siekdamas išvengti, kad nurodytas šio akto neteisėtumas pasikartotų ateityje. Bendrojo Teismo teigimu, Parlamento atsisakymas buvo susijęs konkrečiai su šia byla ir *ad hoc* pobūdžio.

Šalių reikalavimai Teisingumo Teisme

10 Apeliaciniu skundu apeliantė Teisingumo Teismo prašo:

– panaikinti skundžiamą nutartį,

– priimti galutinį sprendimą byloje,

– priteisti iš Parlamento bylinėjimosi išlaidas ir

– nurodyti įstojusioms į bylą šalims padengti savo bylinėjimosi išlaidas.

11 Suomijos Respublika Teisingumo Teismo prašo:

– panaikinti skundžiamą nutartį ir

– grąžinti bylą Bendrajam Teismui nagrinėti iš naujo.

12 Švedijos Karalystė Teisingumo Teismo prašo:

– panaikinti skundžiamą nutartį ir

– priimti galutinį sprendimą byloje.

13 Parlamentas Teisingumo Teismo prašo:

– atmesti apeliacinį skundą ir

– priteisti iš apeliantės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl apeliacinio skundo

14 Grįsdama apeliacinį skundą apeliantė nurodo du pagrindus. Pirmajame pagrinde ji priekaištauja Bendrajam Teismui padarius išvadą, kad ieškinys neteko dalyko ir kad nebėra pagrindo priimti sprendimo. Antrajame pagrinde apeliantė priekaištauja Bendrajam Teismui, kad šis nutarė, jog dėl to, kad trečiasis asmuo paskelbė ginčijamą dokumentą, ji prarado suinteresuotumą pareikšti ieškinį.

Dėl pirmojo pagrindo

Šalių argumentai

15 Pirmajame pagrinde, kurį sudaro du argumentai, apeliantė iš esmės teigia, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai nusprendė, jog dėl to, kad ginčijamo dokumento adresatas paskelbė jį internete, ieškinys pirmojoje instancijoje neteko dalyko.

16 Apeliantė teigia, pirma, kad Bendrasis Teismas pažeidė principą, išplaukiantį iš 2018 m. rugsėjo 4 d. Sprendimo *ClientEarth / Komisija* (C-57/16 P, EU:C:2018:660), pagal kurį ginčo dalykas išlieka, kai, nepaisant prašomų dokumentų paskelbimo, institucija, kuri iš pradžių atsisakė leisti susipažinti su šiais dokumentais, nepanaikino savo sprendimo. Nagrinėjamu atveju Parlamentas nepanaikino ginčijamo sprendimo.

17 Antra, apeliantė tvirtina, kad Bendrasis Teismas taikė pernelyg griežtą ir neteisingą kriterijų, nes tik patikrino, ar ji galėjo „visiškai teisėtai“ naudoti ginčijamą dokumentą po to, kai E. De Capitani jį paskelbė savo tinklaraštyje. Iš tiesų pats E. De Capitani nurodė, kad paskelbta prašomo dokumento versija yra „versija, kurioje [jis] išskyrė ištraukas ir įterpė pastabas“, o apeliantė pabrėžia, kad jos, kaip mokslininkės, privalančios laikytis universitetinių kokybės, objektyvumo ir etikos reikalavimų, statusas įpareigoja ją remtis tik iš autentiškų šaltinių gauta informacija. Be to, iš Reglamento Nr. 1049/2001 tikslo nematyti, kad jis turi būti aiškinamas taip, jog dokumento paskelbimas, kurį atlieka trečiasis asmuo, gali atstoti atitinkamos institucijos pagal šį reglamentą suteiktą teisę visuomenei susipažinti su tokiu dokumentu.

18 Suomijos ir Švedijos vyriausybės pritaria apeliantės argumentams ir teigia, kad ieškinio dalykas neišnyko.

19 Konkrečiai kalbant, Suomijos vyriausybė pažymi, kad, jos žiniomis, Teisingumo Teismas niekada nėra pripažinęs, jog dokumento atskleidimas, kurį atlieka trečiasis asmuo, yra reikšmingas vertinant, ar ieškovo interesas išlieka byloje, susijusioje su Reglamento Nr. 1049/2001 taikymu. Be to, ši vyriausybė tvirtina, kad bylose, kuriose priimta 2006 m. gruodžio 11 d. Nutartis *Weber / Komisija* (T-290/05, nepaskelbta Rink., EU:T:2006:381), 2012 m. spalio 3 d. Sprendimas *Jurašinović / Taryba* (T-63/10, EU:T:2012:516) ir 2013 m. spalio 15 d. Sprendimas *European Dynamics Belgium ir kt. / EMA* (T-638/11, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:530), nagrinėtos situacijos, kurias Bendrasis Teismas nurodė skundžiamos nutarties 27 punkte, skiriasi nuo šioje byloje nagrinėjamos situacijos.

20 Parlamentas prašo atmesti pirmąjį apeliacinio skundo pagrindą.

21 Pirma, Parlamentas pabrėžia, kad faktinės šios bylos aplinkybės ir aplinkybės, kuriomis remiantis buvo priimtas 2018 m. rugsėjo 4 d. Sprendimas *ClientEarth / Komisija* (C-57/16 P, EU:C:2018:660), skiriasi ir kad šioje byloje negali būti remiamasi tame sprendime Teisingumo Teismo pateiktais argumentais. Vienintelis bendras minėto sprendimo ir šios bylos aspektas yra tas, kad nagrinėjama institucija nepanaikino ginčijamo sprendimo.

22 Antra, Parlamentas tvirtina, kad Bendrajame Teisme nebuvo remiamasi argumentu dėl kokybės reikalavimų ir dėl akademiko negalėjimo pasitikėti internete atlikta paieška. Taigi tai yra naujas pagrindas, kuriuo išplečiamas ginčo dalykas ir kuris dėl to turi būti atmestas kaip nepriimtinas.

23 Be to, Parlamentas pažymi, kad Bendrasis Teismas nekonstatavo (ir net nenagrinėjo), kad E. De Capitani paskelbus ginčijamą dokumentą tai galėjo pagrįstai atstoti galimybę visuomenei susipažinti su juo, o tik įvertino, ar apeliantė galėjo visiškai teisėtai naudotis ginčijamu dokumentu akademinės veiklos tikslais.

24 Be to, dėl Suomijos vyriausybės teiginio, kad apeliantė negalėjo būti visiškai tikra dėl ginčijamo dokumento paskelbimo ir naudojimo teisėtumo, Parlamentas tvirtina, kad ji niekada neišreiškė abejonių dėl to, kad prašomo dokumento adresatas E. De Capitani tikrai buvo ginčijamą dokumentą paskelbęs asmuo. Parlamentas teigia, kad šiuo klausimu nekyla jokių abejonių.

25 Galiausiai Parlamentas pabrėžia, kad, priešingai, nei mano Suomijos vyriausybė, iš skundžiamojoje nutartyje nurodytos jurisprudencijos matyti, kad Bendrasis Teismas nustatė bendrą kriterijų, kai konstatavo, kad ieškinys dėl sprendimo neleisti susipažinti su dokumentais panaikinimo nebetenka dalyko, jeigu trečioji šalis padarė nagrinėjamus dokumentus prieinamus, o prašytojas gali susipažinti su jais ir naudoti taip pat teisėtai, kaip būtų galėjęs, jei būtų gavęs šiuos dokumentus pagal prašymą, pateiktą remiantis Reglamentu Nr. 1049/2001.

Teisingumo Teismo vertinimas

26 Pirmajame apeliacinio skundo pagrinde apeliantė, palaikoma Suomijos ir Švedijos vyriausybių, iš esmės tvirtina, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai nusprendė, kad ieškinys neteko dalyko. Pirma, nurodydama pirmąjį argumentą ji teigia, kad ieškinio dalykas išliko, nes Parlamentas nepanaikino ginčijamo sprendimo. Antra, nurodydama antrąjį argumentą ji teigia, kad Bendrasis Teismas taikė pernelyg griežtą ir neteisingą kriterijų, nes tik patikrino, ar ji galėjo teisėtai naudoti ginčijamą dokumentą po to, kai trečiasis asmuo internete atskleidė jo versiją su pastabomis ir išskirtomis vietomis, nors jos, kaip universiteto mokslininkės, statusas įpareigoja ją remtis tik iš autentiškų šaltinių gauta informacija.

27 Dėl šio sprendimo 22 punkte nurodyto nepriimtinumo pagrindo, grindžiamo tuo, kad antrasis argumentas nebuvo pateiktas Bendrajame Teisme, reikia priminti, kad, remiantis Teisingumo Teismo jurisprudencija, leidimas šaliai Teisingumo Teisme pirmą kartą nurodyti pagrindą, kuris nebuvo nurodytas Bendrajame Teisme, reikštų leidimą jai pateikti Teisingumo Teismui nagrinėti platesnį ginčą, nei nagrinėjo Bendrasis Teismas. Apeliaciniame procese Teisingumo Teismo jurisdikcija iš esmės apsiriboja Bendrojo Teismo atliktu ieškinio pagrindų, dėl kurių jame ginčytasi, vertinimo nagrinėjimu. Vis dėlto argumentas, kuris nebuvo nurodytas pirmojoje instancijoje, nėra naujas pagrindas, kuris yra nepriimtinas apeliacinio skundo stadijoje, jeigu juo tik išplečiami argumentai, pateikti pagrinde, išdėstytame Bendrojo Teismo nagrinėtame ieškinyje (2014 m. balandžio 10 d. Sprendimo *Areva ir kt. / Komisija*, C-247/11 P ir C-253/11 P, EU:C:2014:257, 113 ir 114 punktai ir juose nurodyta jurisprudencija).

28 Nagrinėjamu atveju reikia pažymėti, kad apeliantė Bendrajam Teismui pateiktų pastabų dėl prašymo pripažinti, kad nėra pagrindo priimti sprendimo, 3 punkte iš esmės tvirtino, jog dokumentas negali būti laikomas „paskelbtu“, kai jį internete atskleidė privatus asmuo, nes toks atskleidimas negali būti prilygintas institucijos suteiktai galimybei susipažinti su dokumentu ar šios institucijos atliktam jo paskelbimui.

29 Taigi, nors apeliantė pirmojoje instancijoje aiškiai nenurodė, kad jos, kaip mokslininkės, turinčios laikytis universitetinių kokybės ir objektyvumo reikalavimų, statusas įpareigoja ją remtis tik iš autentiškų šaltinių gauta informacija, antruoju argumentu, grindžiamu tuo, kad Bendrasis Teismas taikė pernelyg griežtą ir neteisingą kriterijų, nes rėmėsi tuo, kad apeliantė galėjo teisėtai naudoti ginčijamą dokumentą po to, kai trečiasis asmuo jį paskelbė, yra tiesiog išplėtojami argumentai, kuriais ji rėmėsi Bendrajame Teisme.

30 Tokiomis aplinkybėmis pirmojo pagrindo antrasis argumentas yra priimtinas.

31 Dėl pirmojo pagrindo pagrįstumo reikia pabrėžti, kad skundžiamos nutarties 27 punkte Bendrasis Teismas priminė savo jurisprudenciją, kuria remiantis „ieškinys dėl sprendimo, kuriuo atsisakoma suteikti galimybę susipažinti su dokumentais, panaikinimo nebetenka dalyko, jeigu trečioji šalis padarė

nagrinėjamus dokumentus prieinamus ir ieškovas gali susipažinti su jais ir naudoti taip pat teisėtai, kaip būtų galėjęs, jei būtų gavęs šiuos dokumentus pagal prašymą, pateiktą remiantis Reglamentu Nr. 1049/2001“. Be to, tos nutarties 28 punkte Bendrasis Teismas konstatavo, kad ši jurisprudencija šiuo atveju juo labiau taikytina, „nes pats šio dokumento adresatas leido susipažinti su visu [ginčijamu] dokumentu, todėl nekyla jokių abejonių, kad ieškovė galėjo jį naudoti visiškai teisėtai akademinio darbo tikslais“.

32 Reikia priminti, kad, remiantis suformuota Teisingumo Teismo jurisprudencija, suinteresuotumas pareikšti ieškinį, atsižvelgiant į jo dalyką, turi egzistuoti pareiškiant ieškinį, antraip jis būtų nepriimtinas. Ieškinio dalykas, kaip ir suinteresuotumas pareikšti ieškinį, turi išlikti iki teismo sprendimo priėmimo dienos, o tai reiškia, kad dėl savo rezultato ieškinys turi galėti suteikti naudos jį pareiškusiai šaliai, antraip nebūtų reikalinga priimti sprendimo (2013 m. gegužės 28 d. Sprendimo *Abdulrahim / Taryba ir Komisija*, C-239/12 P, EU:C:2013:331, 61 punktas; 2017 m. lapkričio 23 d. *Bionorica ir Diapharm / Komisija*, C-596/15 P ir C-597/15 P, EU:C:2017:886, 84 ir 85 punktai; 2018 m. rugsėjo 6 d. Sprendimo *Bank Mellat / Taryba*, C-430/16 P, EU:C:2018:668, 50 punktas; taip pat 2019 m. spalio 17 d. *Alcogroup ir Alcodis / Komisija*, C-403/18 P, EU:C:2019:870, 24 punktas).

33 Nagrinėjamu atveju reikia konstatuoti, kad net jei ginčijamą dokumentą atskleidė trečiasis asmuo, Parlamentas oficialiai nepanaikino ginčijamo sprendimo, todėl, priešingai, nei nusprendė Bendrasis Teismas, be kita ko, skundžiamos nutarties 27 ir 28 punktuose, ginčo dalykas išliko (šiuo klausimu žr. 2018 m. rugsėjo 4 d. Sprendimo *ClientEarth / Komisija*, C-57/16 P, EU:C:2018:660, 45 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

34 Taigi siekiant patikrinti, ar Bendrasis Teismas turėjo priimti sprendimą dėl ieškinio esmės, remiantis šio sprendimo 32 punkte priminta Teisingumo Teismo jurisprudencija, reikia išnagrinėti, ar, nepaisant šio atskleidimo, apeliantė dar galėjo remtis suinteresuotumu pareikšti ieškinį, o tai reiškia, kad reikia nustatyti, ar šis atskleidimas visiškai atitiko apeliantės tikslus, kurių ji siekė savo prašymu leisti susipažinti su atitinkamu dokumentu (šiuo klausimu žr. 2018 m. rugsėjo 4 d. Sprendimo *ClientEarth / Komisija*, C-57/16 P, EU:C:2018:660, 47 punktą).

35 Pirmiausia reikia pažymėti, kad nors suinteresuotumas pareikšti ieškinį, kuris turi išlikti iki teismo sprendimo priėmimo dienos, antraip nebūtų reikalinga jo priimti, yra procesinė sąlyga, nesusijusi su materialine teise, taikytina ginčo esmei, vis dėlto jos negalima atsieti nuo šios teisės, nes suinteresuotumo pareikšti ieškinį buvimas vertinamas atsižvelgiant į ieškinyje pateiktą materialinį reikalavimą.

36 Primintina, kad, kaip nurodyta Reglamento Nr. 1049/2001 1 konstatuojamojoje dalyje, šis reglamentas atitinka ESS 1 straipsnio antroje pastraipoje išreikštą Sąjungos teisės aktų leidėjo siekį žymėti naują etapą dar glaudesnės sąjungos tarp Europos tautų kūrimo procese, kur visi sprendimai yra priimami kuo atviriau ir kuo labiau priartinant juos prie piliečių (2018 m. rugsėjo 4 d. Sprendimo *ClientEarth / Komisija*, C-57/16 P, EU:C:2018:660, 73 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

37 Šis esminis Sąjungos tikslas taip pat atspindėtas, pirma, SESV 15 straipsnio 1 dalyje, kurioje, be kita ko, numatyta, kad Sąjungos institucijos, įstaigos ir organai veikia kiek įmanoma laikydamiesi atvirumo principo, kuris pakartotas ESS 10 straipsnio 3 dalyje ir SESV 298 straipsnio 1 dalyje, ir, antra, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 42 straipsnyje įtvirtinant teisę susipažinti su dokumentais (2018 m. rugsėjo 4 d. Sprendimo *ClientEarth / Komisija*, C-57/16 P, EU:C:2018:660, 74 punktas ir nurodyta jurisprudencija).

38 Kaip nurodyta Reglamento Nr. 1049/2001 ketvirtoje konstatuojamojoje dalyje ir 1 straipsnyje, šio reglamento tikslas yra užtikrinti visuomenei kuo platesnę teisę susipažinti su institucijų dokumentais (2008 m. liepos 1 d. Sprendimo *Švedija ir Turco / Taryba*, C-39/05 P ir C-52/05 P, EU:C:2008:374, 33 punktas).

39 Šiuo tikslu Reglamento Nr. 1049/2001 2 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad „[b]et kuris Sąjungos pilietis ir bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, gyvenantis ar turintis registruotą buveinę valstybėje narėje, turi teisę, laikydamasis šiame reglamente nustatytų principų, sąlygų ir apribojimų, susipažinti su institucijų dokumentais“, o jo 4 dalyje priduriama, kad, „[n]epažeidžiant [šio reglamento] 4 ir 9 straipsnių, dokumentai yra pateikiami visuomenei pagal raštišką paraišką arba tiesiogiai elektroniniu būdu, arba per registrą“.

40 Taigi šiuo reglamentu iš principo nustatoma, pirma, kiekvieno asmens teisė susipažinti su institucijos dokumentais ir, antra, institucijos pareiga suteikti galimybę susipažinti su jos dokumentais.

41 Minėto reglamento 4 straipsnyje išsamiai išvardytos teisės susipažinti su institucijų dokumentais išimtys, kuriomis remdamosi institucijos gali atsisakyti leisti susipažinti su dokumentu, kad jo atskleidimas nepakenktų vienam iš šiuo 4 straipsniu saugomų interesų (šiuo klausimu žr. 2013 m. lapkričio 28 d. Sprendimo *Jurašinović / Taryba*, C-576/12 P, EU:C:2013:777, 44 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

42 To paties reglamento 10 straipsnio, reglamentuojančio galimybės susipažinti su dokumentais tvarką pateikus paraišką, 1 dalyje numatyta, kad tokia galimybė susipažinti su dokumentais „suteikiama <…> leidžiant juos peržiūrėti vietoje arba atsiunčiant kopiją, įskaitant ir, jei įmanoma, elektroninę kopiją, pagal prašytojo pasirinkimą“.

43 Be to, reikia pažymėti, kad Reglamento Nr. 1049/2001 10 straipsnio 2 dalyje numatyta, jog „institucija gali įvykdyti savo pareigą užtikrinti galimybę susipažinti su dokumentais, informuodama prašytoją, kaip gauti prašomą dokumentą“, tačiau tik „[j]ei atitinkama institucija dokumentą jau buvo paskelbusi ir prašytojas gali jį lengvai gauti“.

44 Taigi informuodama prašytoją apie priemones gauti prašomą dokumentą, kurį atitinkama institucija jau yra paskelbusi, ši institucija įvykdo savo pareigą leisti susipažinti su šiuo dokumentu taip, tarsi ji pati būtų tiesiogiai jį pateikusi prašytojui. Iš tiesų toks informavimas yra esminė sąlyga prašomo dokumento išsamumui, vientisumui ir teisėtam jo naudojimui patvirtinti.

45 Vis dėlto negalima manyti, kad atitinkama institucija įvykdė savo pareigą leisti susipažinti su dokumentu vien dėl to, kad šį dokumentą atskleidė trečiasis asmuo ir kad prašytojas su juo susipažino.

46 Iš tiesų, priešingai nei tuo atveju, kai atitinkama institucija pati atskleidė dokumentą, taip suteikdama prašytojui galimybę su juo susipažinti ir teisėtai juo naudotis, įsitikinus dėl šio dokumento išsamumo ir vientisumo, trečiojo asmens atskleistas dokumentas negali būti laikomas oficialiu dokumentu ar išreiškiančiu oficialią institucijos poziciją, nesant vienareikšmio šios institucijos patvirtinimo, kad toks dokumentas iš tikrųjų kilęs iš šios institucijos ir atspindi oficialią jos poziciją.

47 Jei būtų pritarta pozicijai, kurios laikosi Parlamentas, ir kurią patvirtino Bendrasis Teismas, institucija būtų atleista nuo pareigos leisti susipažinti su prašomu dokumentu, nors nebūtų įvykdyta nė viena iš Reglamente Nr. 1049/2001 numatytų sąlygų, leidžiančių jai išvengti šios pareigos.

48 Taigi, esant tokiai situacijai, kokia nagrinėjama šioje byloje, kai apeliantei buvo suteikta galimybė susipažinti tik su trečiojo asmens atskleistu ginčijamu dokumentu, o Parlamentas ir toliau nesuteikia jai galimybės susipažinti su prašomu dokumentu, negalima teigti nei to, kad apeliantė gavo galimybę susipažinti su šiuo dokumentu, kaip tai suprantama pagal Reglamentą Nr. 1049/2001, nei to, kad vien dėl šio atskleidimo ji prarado suinteresuotumą prašyti panaikinti ginčijamą sprendimą. Priešingai, tokiu atveju apeliantė išsaugo realų suinteresuotumą susipažinti su prašomo dokumento autentiška versija, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 10 straipsnio 1 ir 2 dalis, užtikrinančia, kad ši institucija yra jo autorė ir kad šiame dokumente išdėstoma jos oficiali pozicija.

49 Vadinasi, Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai skundžiamos nutarties 27 ir 28 punktuose trečiojo asmens atliktą dokumento atskleidimą prilygino atitinkamos institucijos prašomo dokumento atskleidimui, kaip tai suprantama pagal Reglamentą Nr. 1049/2001, ir tos nutarties 37 punkte padarė išvadą, kad nėra pagrindo priimti sprendimo dėl apeliantės ieškinio, nes, trečiajam asmeniui atskleidus dokumentą, apeliantė galėjo su juo susipažinti ir juo pasinaudoti taip pat teisėtai, kaip būtų galėjusi, jei būtų gavusi šiuos dokumentus pagal prašymą, pateiktą remiantis šiuo reglamentu.

50 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad reikia pritarti pirmajam apeliacinio skundo pagrindui ir panaikinti skundžiamą nutartį, nesant reikalo nagrinėti kitų šio pagrindo argumentų ir apeliacinio skundo antrojo pagrindo.

Dėl ieškinio Bendrajame Teisme

51 Pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnio pirmą pastraipą, jei Bendrojo Teismo sprendimas panaikinamas, Teisingumo Teismas gali pats paskelbti galutinį sprendimą, jei toje bylos stadijoje tai galima daryti, arba grąžinti bylą Bendrajam Teismui, kad šis priimtų sprendimą.

52 Šiuo atveju kadangi Bendrasis Teismas patenkino Parlamento prašymą pripažinti, kad nėra pagrindo priimti sprendimo, neišnagrinėjęs apeliantės ieškinio iš esmės, Teisingumo Teismas mano, kad šioje bylos stadijoje negalima priimti galutinio sprendimo. Todėl bylą reikia grąžinti Bendrajam Teismui.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

53 Kadangi byla grąžinama Bendrajam Teismui, reikia atidėti bylinėjimosi išlaidų klausimo nagrinėjimą.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (penktoji kolegija) nusprendžia:

1. **Panaikinti 2018 m. rugsėjo 20 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo nutartį *Leino-Sandberg / Parlamentas* (T-421/17, nepaskelbta Rink., EU:T:2018:628).**

2. **Grąžinti bylą Europos Sąjungos Bendrajam Teismui.**

3. **Atidėti bylinėjimosi išlaidų klausimo nagrinėjimą.**

Parašai.